

LIFE17 IPC/FI/000002 LIFE-IP CANEMURE-FINLAND

Project has been carried out with the financial contribution of the LIFE Programme of the European Union. This presentation reflects only the CANEMURE project's view, and the EASME/Commission is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

Kohti hiilineutraalia kuntaa

Laura Saikku, Suomen ympäristökeskus (SYKE) 2.6.2020

#Hinku | @hiilineutraalisuomi

Vapaaehtoinen ilmastotyön verkosto

33%

väestöstä

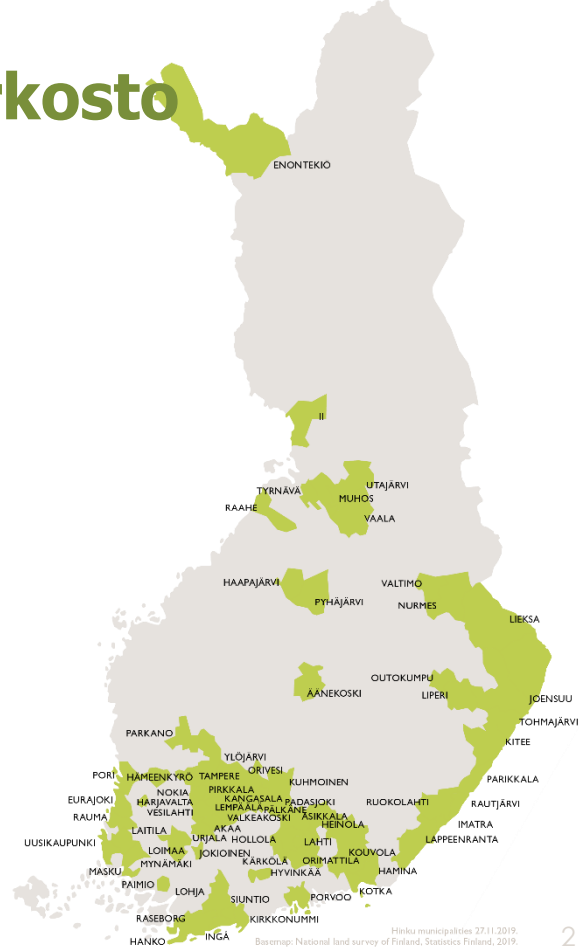
23%

kunnista

4

Hinku-
maakuntaa

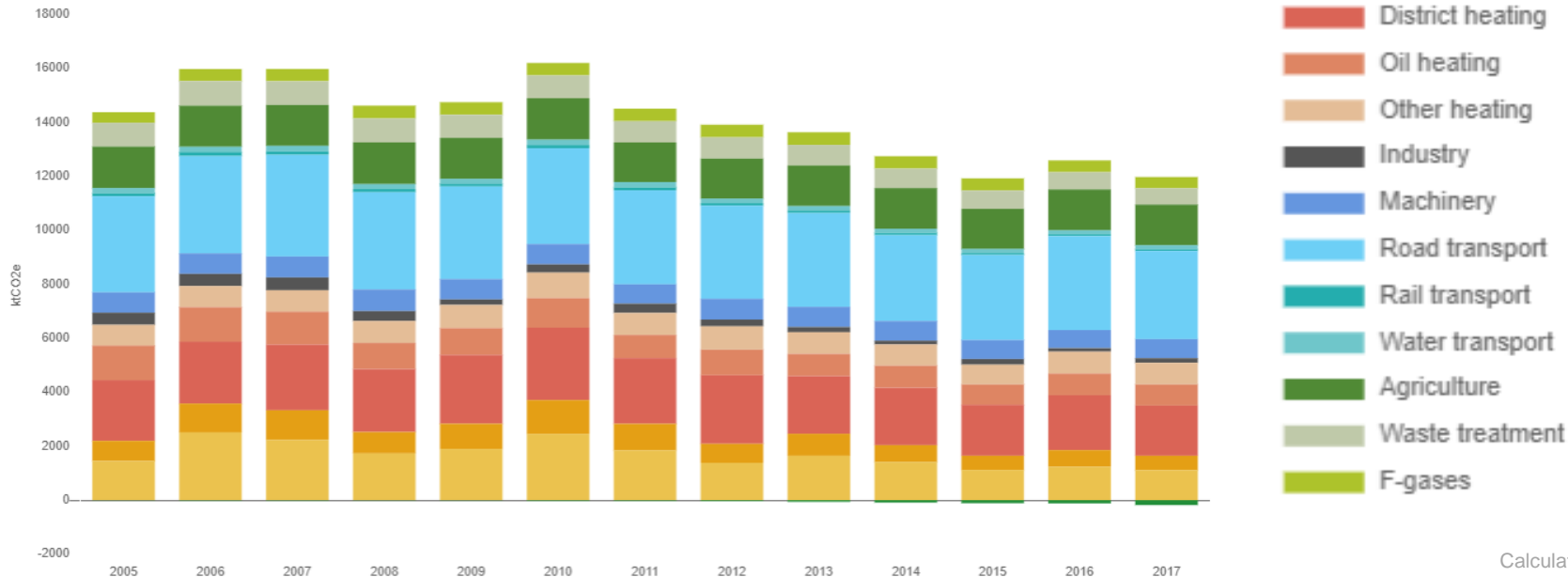
- ▶ Tavoitteena: -80 % päästöt 2007-2030
- ▶ Päästösektorit: sähkön kulutus, lämmitys, liikenne, maatalous ja jätehuolto (pl. päästökaupan alainen teollisuus)
- ▶ Sitoudutaan valtuuston päätöksellä
- ▶ Nimitetään yhdyshenkilö ja työryhmä
- ▶ 73 kuntaa, yli 1 888 000 asukasta
- ▶ Suomen Ympäristökeskus koordinoi

Hinku municipalities 27.11.2019.
Basemap: National land survey of Finland, Statistics Finland, 2019.

Päästöt laskussa, -26% 2007-2017

HINKU MUNICIPALITIES

Calculations and graphs: SYKE

Hinku-verkoston vaikuttavuus ja sen rooli kuntien päästövähennystyössä

Riekinen ym. 2020. Kohti hiilineutraalia kuntaa: ilmastoverkoston vaikutus kunnan ilmastotyöhön ja päästöihin. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 20/2020.

Tilastollinen analyysi

- ▶ Paneeliregressiomalli
- ▶ Mallinnettiin Hinkuun liittymisen yhteys kunnan päästökehitykseen vuosina 2005-2017
- ▶ Kontrolloitiin kunnan ominaisuuksien ja yleisen markkinakehityksen vaikutukset päästöihin

Haastattelututkimus

- ▶ Puolistrukturoitu haastattelu
- ▶ Haastateltiin 40 ennen v. 2019 liittyneen Hinku-kunnan Hinku-yhteyshenkilöä tai edustajaa
- ▶ Kysyttiin verkoston toiminnasta, ilmastotyön eri toimijoista, käytännön toimista sekä koetuista haasteista ja onnistumisista kunnassa

Tavoitteen asettaminen: Hinku-verkostoon liittyminen

- ▶ Yhteiseen tavoitteeseen sitouduttu valtuuston päätöksellä
- ▶ Liittymistä on edistänyt monesti yksittäinen aktiivinen taho
- ▶ Monella kunnalla aiempaa ilmastotyötä taustalla
 - ▶ Alueellinen yhteistyö, muut verkostot, kuntien energiatehokkuussopimus
- ▶ Joissain kunnissa ilmastoasiat viety strategiaan vasta Hinkun myötä
 - ▶ $\frac{3}{4}$ kunnan strategiassa oli mainittu ilmasto- tai kestävyysasioita, $\frac{1}{4}$ Hinku suoraan
- ▶ Johdon sitoutuminen ratkaisevaa toimenpiteiden läpiviemisessä, toimii myös perusteluna: ”Kun me ollaan Hinku-kunta, niin...”

Työn järjestäytyminen kunnassa: Hinku-kriteerien toimeenpano

Miten tavoite jalkautetaan strategiasta kuntaorganisaatioon?

- ▶ Järjestäytyminen ilmastotyössä auttaa päästöjen vähentämisessä
 - ▶ Hinkussa valtaosa yhdyshenkilöistä teknisellä tai ympäristötoimialalla; roolit erilaisia, mutta aktiivisuudella merkitys työn edistämiseen
 - ▶ Useimmissa Hinku-kunnissa työryhmä ilmastotyölle: tärkeimpien toimialojen lisäksi mukana mm. kuntien tytäryhtiöitä, oppilaitoksia, yrittäjiä, poliitikkoja, kuntalaisia, seurakuntia, nuoria
- ▶ Tärkeää saada ilmastotyö poikkileikkaavasti osaksi organisaation toimintaa, ei vain yhden henkilön tai toimialan vastuuksi. Johdon sitoutumisen lisäksi sisäisellä viestinnällä, motivoituneilla henkilöillä & riittävällä resursoinnilla suuri merkitys.

Hinkun vaikuttavuus päästöihin?

- Hinkun vaikuttavuus kunnan KHK-päästöihin arvioitiin vuosilta 2005-2017.
- Hinkun ja päästöjen välillä on vahvasti tilastollisesti merkitsevä yhteys, päästöt Hinkun vaikutuksesta saatu -3,1 % alemmalle tasolle kuin mitä ilman Hinkua
- Päästövaikutus muodostuu useiden sektoreiden pienemmistä päästövähennyksistä

Hinku-verkoston koettu rooli

- ▶ Verkostolta motivaatiota, inspiraatiota, vertaistukea
- ▶ Puolet koki asiantuntijatuken tärkeäksi
 - ▶ SYKEN ja muiden asiantuntijaorganisaatioiden ilmaiset palvelut
- ▶ Tukea erillishankkeista ja rekrytoinneista
 - ▶ Palkattu KETS-insinööri, jaettu osa-aikainen konsultti tai kesäharjoittelija auttamaan esim. viestinnässä
- ▶ Sisäinen ja ulkoinen viestintä ja osallistaminen
 - ▶ Useammassa kunnassa aktivoitu ja osallistettu kuntaorganisaation ulkopuolisia toimijoita, mm. tilaisuuksilla tai paikalla ilmastotyöryhmässä
- ▶ **Suurin osa haastatelluista kunnista koki Hinkun vaikuttaneen käytännön toimiin, tai vähintäänkin päätöksentekoon ja ilmapiiriin**

Hinku-verkoston opit tavoitteelliseen toimintaan

Ilmastotyö näkyväksi osaksi kunnan strategiaa

Ilmastotyön jalkauttaminen ja vastuuttaminen läpi toimialojen

Ilmastotyölle riittävästi henkilöresursseja

Kuntaorganisaation ulkopuolisten toimijoiden aktiivointi ja osallistaminen

Ilmastotyölle allokoitu vuosittainen budjetti

Ensiapua haasteisiin erillishankkeista ja rekrytoinneista

Tulosten ja säästöjen seuraaminen ja monitorointi sekä kokemusten jakaminen

Verkoston kuntien ja asiantuntijaorganisaatioiden tuen rohkea hyödyntäminen

LIFE17 IPC/FI/000002 LIFE-IP CANEMURE-FINLAND

Project has been carried out with the financial contribution of the LIFE Programme of the European Union. This presentation reflects only the CANEMURE project's view, and the EASME/Commission is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

Kiitos!

 @hiilineutraali

@SYKEinfo

hiilineutraalisuomi.fi

#Hinku